BURGERSCHAP ONDER A1

Joska Kruijssen
Ruth Notten
Fura Grol
Lisanne Westerkamp

PROGRAMMA

- Lisanne en Fura van LOWAN
- Wat vind jij belangrijk?
- Burgerschap, waarom, wat, hoe?
- Dimensies in de klas: van dimensie naar leerdoel
- Burgerschap en de ervaringen van je leerlingen
- Wat neem je morgen mee?

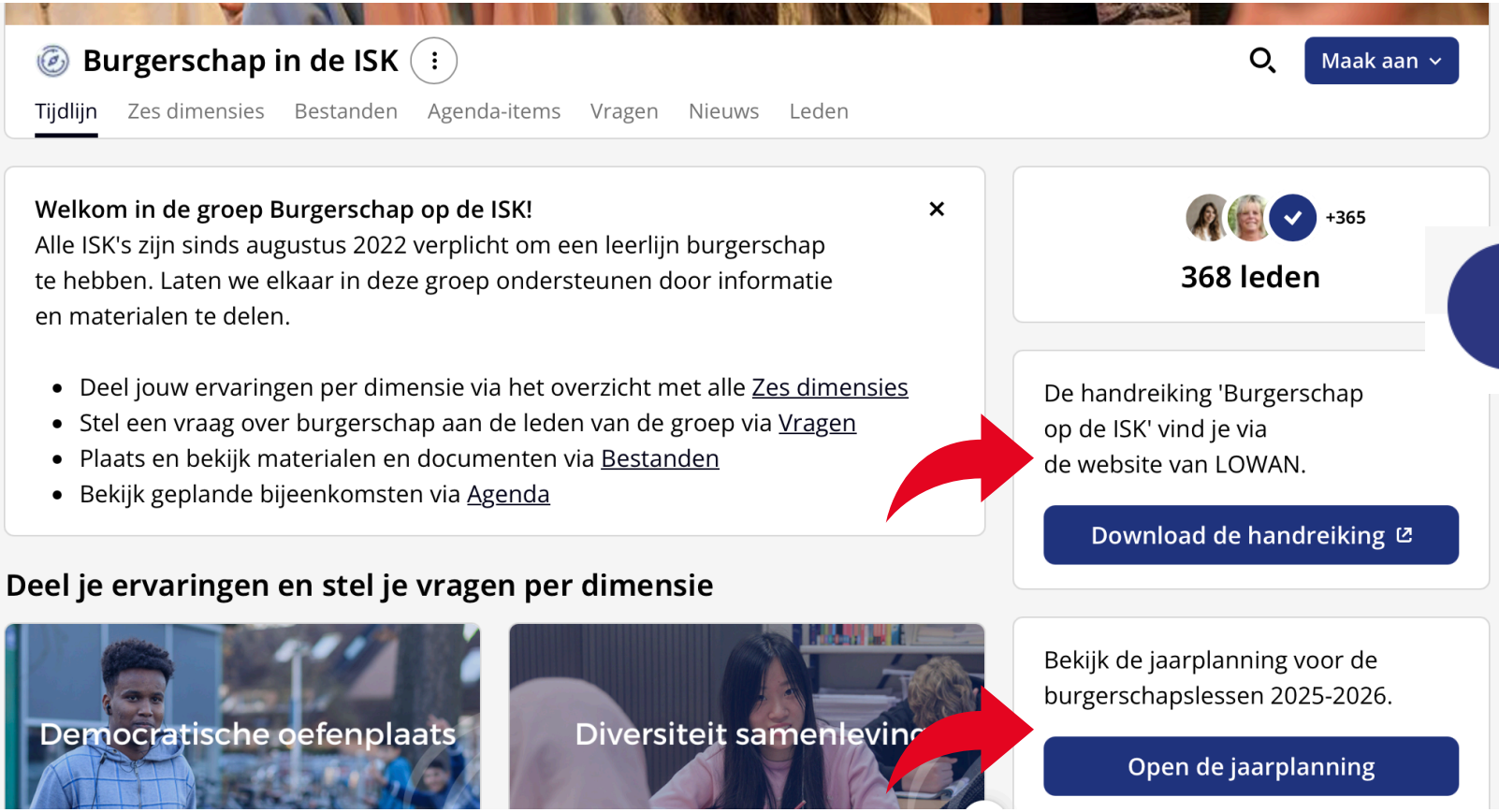
Expertisepunt Burgerschap

www.expertisepuntburgerschap.nl

Beschikbare ondersteuning

- Community burgerschap
- Handreiking burgerschap op basis van 6 dimensies o.b.v. kerndoelen
- Jaarkalender burgerschap

Registreer je hier!

WAT VIND JIJ BELANGRIJK?

Dat leerlingen in burgerschapsonderwijs leren…	
de regels volgen	de regels helpen te maken
rekening houden met elkaar	opkomen voor wat ze zelf belangrijk vinden
wat de democratie is	oefenen met burger zijn
zich aanpassen aan de samenleving	zich onderdeel voelen van de samenleving
betrokken zijn bij de eigen omgeving	betrokken zijn bij de politiek

DE WETTELIJKE OPDRACHT

A. Het respect voor, kennis van én handelen naar de basiswaarden van de democratische rechtsstaat: *vrijheid*, *gelijkheid* en *solidariteit*.

B. Het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties zodat leerlingen mee kunnen doen in de pluriforme, democratische samenleving.

C. Bijbrengen van kennis over en respect voor verschillen in:
   - godsdienst en levensovertuiging
   - politieke gezindheid,
   - afkomst,
   - geslacht,
   - Handicap
   - seksuele gerichtheid

   en de waarde dat gelijke gevallen gelijk behandeld worden.

Expertisepunt Burgerschap

www.expertisepuntburgerschap.nl

DE WETTELIJKE OPDRACHT

Het bevoegd gezag zorgt voor:

- een schoolcultuur in lijn met de basiswaarden,
- een omgeving die leerlingen stimuleert actief te oefenen met de basiswaarden
- een omgeving waarin leerlingen en medewerkers zich veilig en geaccepteerd voelen ondanks de verschillen.

KERNDOELEN EN DIMENSIES

Kerndoelen vo/vso	Dimensies handreiking LOWAN
18: **De school geeft vorm aan de democratische oefenplaats.** A. Sociale en maatschappelijke competenties.	Dimensie 1: Democratische oefenplaats
19: **De leerling leert over samenleven in een democratische rechtsstaat**. A. Basiswaarden van de democratische rechtsstaat. B. Diversiteit in de samenleving.	Dimensie 3: Democratische waarden & betrokkenheid Dimensie 2: Diversiteit samenleving
20: **De leerling doet ervaringen op met democratische en maatschappelijke betrokkenheid.** A. Democratische betrokkenheid. B. Maatschappelijke betrokkenheid.	Dimensie 3: Democratische waarden & betrokkenheid Dimensie 4: Maatschappelijke betrokkenheid Dimensie 5: Maatschappelijke vraagstukken

DIMENSIES IN DE KLAS

1. Bekijk de handout

2. Maak een tweetal met iemand die je nog niet kent

3. Kies een dimensie

4. Maak een stappenplan om naar dat leerdoel toe te werken

5. Deel je doelen en lesactiviteiten

Expertisepunt Burgerschap

www.expertisepuntburgerschap.nl

WAAR KUN JE AAN DENKEN?

- Algemeen
  - Visuele ondersteuning: picto's, fotos, filmpjes (voor inspiratie, zie so en vso)
  - Samen klassenregels opstellen
- Solidariteit
  - Kaartjes met herkenbare problemen en een afbeelding en laat leerlingen nadenken over een oplossing en die tekenen
  - Wat kan ik doen om iemand anders te helpen? Klein beginnen: pen uitlenen, helpen met huiswerk
  - Leren luisteren zonder oordeel: open vragen stellen (waarom/wat/waar/wie/hoe)
  - Prikken, iets doen voor de buurt
- Gelijkheid
  - Stereotypen doorbreken: onverwachte rollen. Laat een filmpje zien waarin mensen breken met hun stereotype rol. Laat leerlingen daarna tekenen/collage maken/opschrijven/uitbeelden in een toneelstuk hoe hun toekomstdroom eruit zien
  - Meiden en jongens samen in de klas, naast elkaar, samenwerken
- Vrijheid
  - Mag ik dit van je lenen? Leerlingen laten oefenen met ja/nee/alleen als…
  - Wil jij me helpen?
  - Nee leren zeggen en tegenvoorstel doen: “Nee, dat wil ik niet. Maar ik wil wel… Bijv: “Wil jij naast mij zitten?” Nee, maar ik wil wel achter je zitten
  - Stop, hou op

BURGERSCHAP LATEN AANSLUITEN OP DE ERVARING VAN JE LEERLINGEN

- Rollenspellen omgaan met discriminatie en uitsluiting:
  - https://jeugdwerktegenracisme.be/stopdepijn/ > Fiche 6

  Uit…: Werkboek Racisme stop de pijn - Naima Charkaoui (vanaf 9 jaar)
- Gesprekjes voeren over ervaringen:
  - Wat vind je eerlijk? Hoe help je elkaar daarbij?
  - Wat is een fijne en veilige school?
  - Hoe voelt respect?
  - Hoe kom je voor jezelf op?
  - Hoe voelt het als je iets goed kan?
  - Hoe help je anderen?
  - Hoe geef je je mening?
  - Hoe praat je mee?

BESTAANDE METHODES

- Weerwoordlessen | Kentalis: Weerwoord
- Visual burgerschap | Easy checkout | Studio Mareh
- Leermiddelen - Expertisepunt Burgerschap
- Lesbrieven Nederlands voor nieuwskomers Vreedzame school
- Respect foundation voor nieuwskomers
- Welkom op School - Leerlingenboek (gratis) - Pharos
- Windesheim burgerschap voor nieuwskomers

VOOR DE KLAS

Wat ga je morgen uitproberen?

Welke ideeën neem je mee?

Expertisepunt Burgerschap

MELD JE AAN VOOR DE CONFERENTIE FOCUS OP BURGERSCHAP

Interesseformulier

Schrijf je in voor de nieuwsbrief

Expertisepunt Burgerschap

www.expertisepuntburgerschap.nl

VRAGEN OF ADVIES?

Helpdesk: 030 – 285 66 11
info@expertisepuntburgerschap.nl

www.expertisepuntburgerschap.nl

Expertisepunt Burgerschap